

## **Mellékletek**

### **1.sz. melléklet: A félig strukturált interjú vázlata**

Kedves ....! Köszönöm, hogy segíted a munkámat azzal, hogy részt veszel ebben a beszélgetésben. A beszélgetésünk témája az iskola és a tanulás lesz.

Mi jut eszedbe arról a szóról, hogy iskola?

Mit jelent neked a tanulás?

Mennyire szorosan kapcsolódik össze a Te életedben az iskola és a tanulás?

Szeretsz tanulni? Szívesen tanulsz?

Szeretsz iskolába járni?

Most játszunk egyet! Én elkezdem a mondatot, Te pedig, kérlek, fejezd be azt!

Ha az iskola állat lenne, akkor... (milyen állat lenne?)

Ha az iskola szín/évszak/érzés stb. lenne, akkor...

Ha a tanulás illat/ étel/növény stb. lenne, akkor...

Szerinted/mit gondolsz, azt, hogy valaki felnőtt korában sikeres és jól boldogul az életben, mennyire befolyásolja az iskola és a tanulás?

## **2.sz. melléklet: Az interjú szövege (Péter)**

K: Kedves Péter! A beszélgetésünk témája az iskola és a tanulás lesz. Mi jut eszedbe arról a szóról, hogy iskola?

P: (csend)... iskola...

K: Jársz most iskolába, igaz?

P: Igen.

K: Tehát mi jut eszedbe erről a szóról?

P: (csend)... Hát igazából az osztály, a csapat, a közös élmények, a tanulás, akkor...(csend)...

K: Említetted a tanulást. Arról, hogy tanulás, mi jut eszedbe? Mit jelent Neked az, hogy tanulás?

P: Hát, mint például ez a szakma elsajátítása, mind az elméleti részében, mind a gyakorlati részében. Leginkább a gyakorlati részében, a... (csend)...

K: Tehát arról a szóról, hogy iskola eszedbe jutott a tanulás. Mennyire szorosan kapcsolódik össze a Te életedben az iskola és a tanulás?

P: Hát, nagyon nem.

K: Tudnál erről beszélni bővebben?

P: Én inkább ilyen gyakorlati ember vagyok, tehát...(csend)

K: Tehát Neked a tanulás elsősorban a gyakorlattal kapcsolódik össze?

P: Nekem nem az elméleti része a fontosabb, inkább, ami a gyakorlati része.

K: És szeretsz tanulni?

P: Hát, ami érdekel, azt igen.

K: Tehát azt szívesen tanulod, ami érdekel.

P: Igen.

K: És mi érdekel?

P: Hát ez a szakma is például, meg... még a karosszériás szakma is érdekel.

K: Főleg a gyakorlati része, ugye?

P: Igen, igen.

K: Rendben. Most játszunk egy olyat, hogy én elkezdem a mondatot, Te pedig befejezed. Úgy, ahogy Te gondolod, itt nincs rossz válasz. Ha az iskola állat lenne, akkor... milyen állat lenne. Itt nem kell sokat gondolkodni, csak mondd nyugodtan, ami elsőre eszedbe jut.

P: (csend)... Nem tudom.

K: Ha az iskola szín lenne, akkor...

P: Szín lenne?

K: Milyen színnel azonosítod az iskolát?

P: Valami vidám, sárga színnel.

K: Ha az iskola évszak lenne, akkor...

P: Inkább ez a tavasz és a nyárnak a fodrozódása.

K: Rendben. Milyen érzést vált ki belőled az a szó, hogy iskola?

P: (nevet)..hát, ha megvan az a jó kollektíva, csapat, akkor egész jó...hát vannak jók és rosszak is...de hála Isten, inkább jó.

K: És a tanuláshoz milyen érzések kapcsolódnak benned?

P: Hú, hát a tanuláshoz olyan érzésem kapcsolódik, hogy...sok értelmetlen dolgot tanítanak, amit soha nem fogunk használni az életben, ... és mondjuk elkezdesz egy szakmát, akkor nem az van, hogy az adott szakmának a részeit tanulod, hanem a sok értelmetlen...például matematikában is az értelmetlen dolgokat, amit soha nem fogsz használni... de ez már általánosban is különben...nem hogy megtanítanák a pénzhasználattól kezdve a hétköznapi dolgokat...nem, hanem... a....(csend)

K: Tehát az értelmetlenség szorosan kapcsolódik a tanuláshoz?

P: Igen, sok olyat, amit nem használsz.

K: Értem, tudod a tanulást valamilyen illattal azonosítani?

P: Illattal? Hát... a trágyaillattal.

K: Tudod a tanulást valamilyen étellel azonosítani?

P: Hát... paprikás krumpli.

K: Ha a tanulás növény lenne, milyen növény lenne?

P: Növény? Kaktusz.

K: Mit gondolsz, a felnőtt élet sikerességét, az életben való boldogulást mennyire befolyásolja az iskola és a tanulás?

P: Hát...(csend)... igazából, ha akarsz valamit, akkor az iskola nagyon nincs... hogyan mondjam, egy alapképzés azért kell, de ha azt nézed, akkor... ha el akarsz érni valamit az életben, akkor igazából nincs nagy jelentősége...

K: Ez a Te tapasztalatod, vagy ezt látod a környezetben?

P: Ez a véleményem is, meg amit látok, hallok.

K: Van még valami, ami esetleg így közben eszedbe jutott az iskoláról és a tanulásról, és fontosnak tartod elmondani?

P: Hát az, hogy igazából egy szakma azért ma elég sokat ér, mert jó szakemberből hiány van. Tehát...

K: Tehát valamiféle tanulás mégis fontos?

P: Fontos... most jó az az érettségi, ha van... de igazából... na... egy jó szakma az sokat ér.

K: Rendben. Köszönöm szépen!

### **3.sz. melléklet: Az interjú szövege (Tamás)**

K: Kedves Tamás! A beszélgetésünk témája az iskola és a tanulás lesz. Mi jut eszedbe arról a szóról, hogy iskola?

T: Egy intézmény, ahova tanulni járunk.

K: Más eszedbe jut-e még esetleg?

T: Hát... köttötségek, házi feladat, kollégium.

K: Ezek jó vagy rossz dolgok?

T: Egész jó az iskola, ahova járok.

K: Mit jelent Neked a tanulás?

T: Hát... tantárgyfüggő. Van, amikor érdekesség, van, amikor nyűg. Tehát ez attól is függ, hogy mennyire érdekel az adott téma.

K: Mi az, ami érdekel?

T: Történelem, fizika,.. Jobbára ezek... még néha talán a matek.

K: Beszéltünk az iskoláról és a tanulásról. A Te életedben mennyire szorosan kapcsolódik össze az iskola és a tanulás?

T: Hát eléggé szorosan, mivel csak az iskola miatt kell tanulni, elsősorban.

K: És Te szeretsz tanulni?

T: Hát, ahogy az előbb mondtam. Amit érdekesnek találok, azt szívesen megtanulom, amit nem annyira találok érdekesnek, vagy kicsit feleslegesnek érzem, azt sokkal nehezebb megtanulni.

K: Most játszunk egy kicsit. Fejezd be a mondatomat, kérlek. Ha az iskola állat lenne, akkor...

T: Akkor bagoly lenne.

K: Ha az iskola szín lenne, akkor...

T: Zöld lenne.

K: Miért zöld?

T: Nem tudom.

K: Melyik évszakot kapcsolod legszorosabban az iskolához?

T: Ősz.

K: Milyen érzést tudsz az iskolához kapcsolni?

T: ... (csend)...hát, ami először eszembe jut, az egy kicsit a szorongás, a számonkérések, meg ilyenek...kihívás...

K: Negatív és pozitív, jó és rossz értelemben is? Kihívás?

T:... (csend)... igen.

K: Ha a tanulás illat lenne, akkor milyen illat lenne?

T: .... ez most nem...hát... könyvillat....milyen illat?

K: Ha a tanulás étel lenne, akkor...

T: Kőleves.

K: És ha növény lenne, milyen növény lenne?

T: Fenyő.

K: Mit gondolsz, a felnőtt élet sikerességét, az életben való boldogulást mennyire befolyásolja az iskola és a tanulás?

T: Hát az iskola annyiban, hogy mennyire képes egyfajta gondolkodásmódot kialakítani a diákokban...mert ugye elsősorban nem a bemagolt tudástól tudunk előrébb menni, hanem attól, hogy hogy látjuk át és értékeljük, és oldjuk meg a helyzeteket. Tehát a gondolkodásmódon múlik a legtöbb. Abban, hogy valaki előre jusson az életében.

K: És úgy gondolsz, hogy számodra ezt megadja az iskola?

T: ... (csend)...ööö... igen. Mert például amikor verset elemzünk, akkor sem.... tehát nem az történik, hogy a tankönyvben leírt gondolatokat kell magunkba sulykolni, hanem fel van vezetve a Tanárnő által az, hogy mondjuk el a saját gondolatainkat és véleményünket az adott műről... hogy nekünk mi jut eszünkbe róla... és teljesen elfogadott... úgymond... ha feleléskor ezek hangzanak el, ugyanúgy elfogadja, mint aki mondjuk megtanulja a tankönyvben leírt elemzést.

K: Rendben. És akkor a tanulás az pedig az iskolához hasonlóan befolyásolja az életet felnőtt korban?

T: Hát... most ugye az iskolán kívül is van tanulás... bármilyen újnemű dolog, technikai vagy éppen legyen az sport, eszköz, vagy technikai eszköz, bármi, amit tanulni lehet, az nem feltétlenül kell, hogy az iskolában legyen.

K: Rendben. Köszönöm szépen!

#### **4.sz. melléklet: Az interjú szövege (Virág)**

K: Kedves Virág! A beszélgetésünk témája az iskola és a tanulás lesz. Mi jut eszedbe arról a szóról, hogy iskola?

V: Számomra az iskola egy nagyon fontos hely. Úgy gondolom, hogy nem csak nekem, de sok embernek az iskola az a hely, ami... lehetőséget ad arra, hogy olyan dolgokat tanuljon, amivel később munkát tud vállalni és pénzt tud keresni.

K: Mit jelent számodra a tanulás?

V: A tanulást egy olyan tevékenységnek tartom, ami bár... időigényes és sokszor akár unalmas is lehet, de hosszú távon mindenképpen jövedelmező... megéri tanulni. Ezért szeretnék még a középiskola után is továbbtanulni, és úgy képzelem el az életemet, hogy folyamatosan tanulok majd valami újat, amire éppen szükség van a munkámhoz vagy az életem más részéhez.

K: Mennyire szorosan kapcsolódik össze a Te életedben az iskola és a tanulás?

V:... összekapcsolódik, hiszen az elsődleges hely, ahol tanulok, az az iskola... az iskolához kapcsolódóan tanulok... de azt gondolom, hogy a tanulás az tulajdonképpen máshol is megjelenik. Például jelenleg autóvezetést tanulok, az is tanulás, de nem köthető az iskolához. De ha például elolvassunk egy könyvet, abból is tanulunk, vagy beszélgetünk valakivel, abból is tudunk tanulni.

K: Te szeretsz tanulni? Szívesen tanulsz?

V: Igen, mondhatjuk tulajdonképpen... bár szívesebben tanulom azt, ami érdekel, szeretek új dolgokat megtudni.

K: Most játsszunk egyet! Fejezd be a mondatomat, kérlek! Azt mondd, ami elsőre eszedbe jut! Itt nincs rossz válasz. Ha az iskola állat lenne, akkor... Milyen állat lenne? Fejezd be a mondatot!

V: Ha az iskola állat lenne, akkor ló lenne...szerintem.

K: Ha az iskola szín lenne...

V:...akkor téglavörös lenne.

K: Ha évszak lenne...

V:...akkor ősz lenne.

K: Ha érzés lenne...

V: ...akkor kíváncsiság lenne.

K: Most gondolj a tanulásra! Ha a tanulás illat lenne, akkor... milyen illat lenne?

V:...akkor teaillatú lenne.

K: Ha a tanulás étel lenne, akkor...milyen étel lenne?

V: Hú, nem tudom.

K: Ha a tanulás növény lenne...

V:... akkor napraforgó lenne.

K: Mit gondolsz, a felnőtt élet sikerességét, az életben való boldogulást mennyire befolyásolja az iskola és a tanulás?

V: Szerintem... ööö... befolyásolja, befolyásolja, hiszen csomó olyan dolog van, amihez szükségünk van azokra a dolgokra, amiket csak iskolában tudunk megtanulni... és az így megszerezhető papírokra, például egy diplomára egy csomó munkához szükség van. Az már más kérdés, hogy mit ér a papír és van-e mögötte tudás.

K: Tehát az iskola és a tanulás nagyon fontos olyan szempontból, hogy miként tudsz majd boldogulni az életben felnőttként?

V: Igen, szerintem igen. Persze más is kell hozzá, például szerencse, vagy egy jó család, ami sokszor iskola és tanulás nélkül is segít valakinek, hogy előrejusson az életben... és ez néha igazságtalannak tűnik. De szerintem az csak jó, ha valaki tanul vagy tud valamit. Főleg, ha nem megy el valakinek a kedve az elején a tanulástól és az iskolától, de hogyha megtalálja, hogy mit szeretne tanulni és azt tényleg becsületesen megtanulja, akkor szerintem az segít valakinek, hogy sikeres legyen felnőttként.

K: Köszönöm szépen!